

บันทึก

เรื่อง การมอบให้คณะกรรมการรักษาการณ์กลางดำเนินการแก้ความเสื่อมโทรม

ตามหนังสือของเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ จ.๘๐๗๘/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ แจ้งว่า ท่านนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า เนื่องจากภาวะการณของบ้านเมือง ในขณะนี้ยังต้องระมัดระวัง แก๊ส เร่งรัด อยู่อีกหลายประการ อาทิเช่น การคอร์รัปชั่น การขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภค การลักลอบนำเข้าของต้องห้ามเข้าและออกนอกราชอาณาจักร การลักลอบหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากร เหล่านี้เป็นต้น เหตุใหญ่อย่างหนึ่งซึ่งก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในบ้านเมือง และเป็นการกระทบกระเทือนเสถียรภาพของชาติ จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่าหน้าที่ที่จะแก้ไขระมัดระวังภาวะการณดังกล่าวข้างต้นนั้น หากจะมอบให้คณะกรรมการรักษาการณ์กลางเข้าดำเนินการแก้ความเสื่อมโทรมแล้วจะได้หรือไม่ ถ้ามอบให้ได้และให้เป็นการถูกต้องแล้วจะมอบได้อย่างไร นั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๓) ได้ตรวจพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

๑. เมื่อได้พิจารณาหนังสือข้างต้นนั้นแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาไม่อาจทราบความประสงค์อันแท้จริงในเรื่องนี้ได้ว่า การที่จะมอบหน้าที่ในการแก้ไขระมัดระวังภาวะการณต่างๆ ให้คณะกรรมการรักษาการณ์กลางเข้าดำเนินการแก้ความเสื่อมโทรมนั้นมีความหมายเพียงใด ผู้แทนที่ไปร่วมประชุมได้ชี้แจงว่า ความประสงค์ในเรื่องนี้อาจสรุปได้ ๒ ประการ คือ

(ก) ให้คณะกรรมการนี้มีอำนาจควบคุมและสั่งการกระทรวงทบวง กรมต่างๆ ในเรื่องเหล่านั้นได้

(ข) ให้คณะกรรมการนี้มีอำนาจเข้าดำเนินการในกิจการนั้น ๆ ได้เอง

๒. คณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับคำชี้แจงจากผู้แทนว่า คณะกรรมการนี้ได้ตั้งขึ้นโดยมติของคณะรัฐมนตรีเท่านั้น ไม่มีฐานะในทางกฎหมายแต่อย่างใด คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า ที่จะให้คณะกรรมการรักษาการณ์กลางมีฐานะตามกฎหมายเพื่อมีอำนาจต่างๆ ดังกล่าวในข้อ ๑ ได้ อย่างน้อยก็ต้องตรากฎหมายรับรองฐานะของคณะกรรมการนี้เสียก่อน

๓. แต่ความประสงค์ที่จะให้คณะกรรมการนี้มีอำนาจควบคุมและสั่งการกระทรวงทบวงกรมต่างๆ ดังกล่าวในข้อ ๑ (ก) ได้นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เพราะการควบคุมบังคับบัญชากิจการของกระทรวงต่าง ๆ นั้น เป็นอำนาจของรัฐมนตรีตามที่มีอยู่ตามรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๙ และมาตรา ๑๔๐ ถึง ๑๖๐) อำนาจที่จะบังคับบัญชากิจการของกระทรวงต่างๆ นี้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งจะโอนให้แก่บุคคลอื่นไม่ได้ หรือจะให้อำนาจบุคคลอื่นที่มีใช้รัฐมนตรีเข้าร่วมด้วยก็ไม่ได้ ฉะนั้นถ้าหากจะให้คณะกรรมการ

รักษาการณ์กลางสั่งการกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ได้ ก็จำเป็นต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญ

๔. ความประสงค์ที่จะให้มีอำนาจเข้าดำเนินการได้เองตามข้อ ๑ (ข) นั้น เท่าที่ได้รับความชี้แจงจากผู้แทนก็ว่า มุ่งหมายเป็นส่วนใหญ่เฉพาะการคอร์รัปชัน คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าเรื่องนี้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นที่จะดำเนินการในทางวินัยตามที่ตราไว้ในกฎหมายว่าระเบียบข้าราชการฝ่ายพลเรือน หรือถ้าได้มีการกระทำผิดทางอาญาด้วย ก็เป็นอำนาจและหน้าที่ของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง เช่น ตำรวจที่จะทำการจับกุมสอบสวนตามกฎหมาย

๕. คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า การที่จะโอนอำนาจของคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมาให้แก่คณะกรรมการรักษาการณ์กลางดังกล่าวไว้ในข้อ ๓ กิตติ หรือการที่จะตัดตอนงานของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวในข้อ ๔ มาให้คณะกรรมการรักษาการณ์กลางกิตติ เป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารของประเทศ อันเป็นเรื่องใหญ่โตมากและเป็นเรื่องเกี่ยวกับนโยบายที่รัฐบาลจะต้องพิจารณาใคร่ครวญโดยรอบคอบ

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล

(นายเสริม วินิจัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๔๒